

Promlčení

Ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku se vztahuje i na pohledávky, které byly pravomocně přiznány v soudním nebo rozhodčím řízení. Znamená to, že se tyto pohledávky promlčují za 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, aniž by pro běh této doby bylo významné, zda před jejím uplynutím byl pro pravomocně přiznanou pohledávku u soudu nebo u jiného příslušného orgánu podán návrh na výkon rozhodnutí (exekuci). Zákaz uplatnění námitky promlčení v soudním (rozhodčím) řízení zahájeném před uplynutím uvedené doby stanovený v ustanovení § 408 odst. 1 větě druhé obchodního zákoníku nemá za následek stavení promlčecí doby po dobu řízení o výkon rozhodnutí (exekučního řízení) [takový následek stanoví v případě navržení výkonu rozhodnutí pro pravomocně přiznané právo ustanovení § 112 občanského zákoníku, které však vzhledem ke komplexní úpravě promlčení v obchodním zákoníku nelze ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 obchodního zákoníku použít pro obchodní závazkové vztahy], nýbrž to, že k námitce promlčení uplatněné v řízení o výkon rozhodnutí (exekučním řízení) se nepřihlíží, jestliže lhůta 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, uplynula až v průběhu tohoto řízení. Jestliže bylo právo pravomocně přiznáno v soudním nebo rozhodčím řízení později než tři měsíce před uplynutím lhůty 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, nebo po jejím uplynutí a jestliže řízení o jeho výkonu (exekuci) bylo zahájeno do tří měsíců ode dne, kdy mohlo být zahájeno, nepřihlíží se - jak vyplývá z ustanovení § 408 odst. 2 obchodního zákoníku - k námitce promlčení uplatněné v řízení o výkon rozhodnutí (exekučním řízení) ani v případě, že uvedená desetiletá lhůta uplynula ještě před zahájením tohoto řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 703/2013, ze dne 9.1.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobců a) Ing. M. O., a b) Ing. R. M., obou zastoupených JUDr. E.K., advokátkou se sídlem v P., proti žalované MUDr. H. B., zastoupené JUDr. K.K., advokátem se sídlem v P., o 2.820.546,81 Kč s příslušenstvím prodejem zástavy, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 27 C 363/2007, o dovolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. října 2012 č. j. 16 Co 210/2012-318, tak, že rozsudek městského soudu (s výjimkou výroku, kterým byl potvrzen rozsudek obvodního soudu ve „vyhovujícím“ výroku a v „zamítavém“ výroku co do částky 143.820,30 Kč) se zrušuje a věc se v tomto rozsahu vrací Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení; jinak se dovolání žalované odmítá.

Z odůvodnění:

Žalobci se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 8 dne 23. 11. 2006 domáhali, aby jim společně a nerozdílně žalovaná zaplatila 2.820.546,81 Kč „s příslušenstvím, tj. úrokem z prodlení 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč od 2. 7. 1996 do zaplacení a úrokem z prodlení 16 % ročně z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení a náhradou nákladů nalézacích soudních řízení ve výši 63.032,- Kč a 54.580,- Kč“, s tím, že žalobci jsou oprávněni uspokojit se z výtěžku prodeje zástavy, a to „budovy, část obce Č., na pozemku č. parcel. 1137/196 o výměře 145 m² (zastavěná plocha a nádvoří) a pozemku č. parcel. 1137/196 o výměře 145 m² (zastavěná plocha a nádvoří) a pozemku č. parcel. 1137/197 o výměře 145 m² (ostatní plochy) v k. ú. Č., obci P., jež jsou zapsány KÚ pro hl. město Prahu, KP Praha, na LV č. 742 pro k. ú. Č.“. Žalobu zdůvodnili zejména tím, že zástavní smlouvou uzavřenou mezi Komerční bankou, a. s. a žalovanou jako zástavkyní dne 14. 9. 1994 bylo zřízeno zástavní právo k předmětným nemovitostem k zajištění pohledávky Komerční

banky, a. s. za dlužnicí H. K. ze smlouvy o úvěru ze dne 12. 9. 1994 č. A 40550, že žalobcům byla tato pohledávka Komerční banky, a. s. „ve výši jistiny 2.820.546,81 Kč s příslušenstvím“ postoupena smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 25. 6. 1999 č. SPP/4730/063/1999 a že dlužnice H. K. na tuto pohledávku „neprovedla žalobcům ani částečnou úhradu“. Žalobci uvedli, že část pohledávky byla původní věřitelce Komerční bance, a. s. vůči H. K. pravomocně přiznána platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21 (jistina ve výši 1.100.546,81 Kč, úroky ve výši 443.609,66 Kč, úroky z prodlení ve výši 15.491,78 Kč, poplatek za vedení účtu ve výši 30,- Kč, úroky z prodlení ve výši 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč od 2. 7. 1996 do zaplacení a náhrada nákladů řízení ve výši 63.032,- Kč) a rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35 (jistina ve výši 140.000,- Kč, smluvní pokuta ve výši 143.820,30 Kč, úroky z prodlení ve výši 16% ročně z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení a náhrada nákladů řízení ve výši 54.580,- Kč).

Žalovaná namítala, že projednání věci brání překážka věci rozsouzené, neboť usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 3. 6. 2006 č. j. Nc 804/2002-47 byl zamítnut návrh žalobců na soudní prodej zástavy (předmětných nemovitostí), že nemovitosti nejsou zatíženy zástavním právem, neboť zástavní smlouva je neplatná, a že právo žalobců domáhat se zaplacení dlužných částek je již promlčeno, stejně jako jejich právo domáhat se uspokojení tvrzené pohledávky prodejem zástavy.

Obvodní soud pro Prahu 8 rozsudkem ze dne 2. 4. 2009 č. j. 27 C 363/2007-130 rozhodl, že žalovaná je povinna žalobcům společně a nerozdílně zaplatit 2.938.158,81 Kč s úroky z prodlení ve výši 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč od 2. 7. 1996 do zaplacení a s úroky z prodlení ve výši 16 % ročně z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení, přičemž žalobci jsou oprávněni se uspokojit z výtěžku prodeje zástavy, a to budovy na pozemku, pozemku o výměře 145 m², zastavěná plocha a nádvoří, a pozemku o výměře 145 m², ostatní plocha, vše v katastrálním území Č., obci P., zapsaných na listu vlastnictví č. 742 pro katastrální území Č. u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha; současně žalované uložil povinnost zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení 29.299,- Kč k rukám advokátky JUDr. E.K.. Na základě zjištění, že podle smlouvy o úvěru ze dne 12. 9. 1994 Komerční banka, a. s. poskytla H. K. úvěr ve výši 3.500.000,- Kč, že k zajištění pohledávky Komerční banky, a. s. ze smlouvy o úvěru bylo zástavní smlouvou ze dne 12. 9. 1994 zřízeno zástavní právo na nemovitostech žalované, že smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 25. 6. 1999 byla pohledávka Komerční banky, a. s. za H. K. ve výši 2.820.546,81 Kč s příslušenstvím postoupena žalobcům a že H. K. poskytnutý úvěr řádně a včas nesplatila, dospěl k závěru, že žalobci mají právo na uspokojení ze zástavy podle ustanovení § 151f odst. 1 občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 8. 1998. Zástavní smlouvu ze dne 12. 9. 1994 neshledal neplatnou, neboť pravomocným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 31. 5. 2005 č. j. 8 C 320/99-180, jímž je vázán, byla - na základě závěru o platnosti zástavní smlouvy - zamítnuta žaloba žalované o určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo. Soud prvního stupně nepřisvědčil námitce žalované, že projednání věci brání překážka věci rozsouzené, neboť předmětem řízení ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. Nc 804/2002, ve které se žalobci domáhali nařízení soudního prodeje zástavy, byl jiný nárok. Důvodnou neshledal ani námitku promlčení vznesenou žalovanou, neboť podle ustanovení § 151f odst. 1 občanského zákoníku se zástavní věřitel může domáhat uspokojení ze zástavy i tehdy, je-li zajištěná pohledávka promlčena, a proto promlčení pohledávky „nemůže ovlivnit právo zástavního věřitele domáhat se uspokojení ze zástavy“, a za pravdu nedal ani názoru žalované, že uplatněný nárok je v rozporu s dobrými mravy.

K odvolání žalované Městský soud v Praze usnesením ze dne 21. 9. 2009 č. j. 16 Co 300/2009-157 zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že v otázce platnosti zástavní smlouvy ze dne 12. 9. 1994 byl soud prvního stupně vázán rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 31. 5. 2005 č. j. 8 C 320/99-180 (potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2006 č. j. 30 Co 506/2005-200),

kterým byla zamítnuta žaloba žalované o určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo, a ztotožnil se též s názorem soudu prvního stupně, že projednání věci nebrání překážka věci rozsouzené. Vytknul však soudu prvního stupně, že se nezabýval námitkou žalované, že došlo k promlčení zástavního práva, a že - vzhledem k tomu, že podle ustanovení § 100 odst. 2 věty třetí občanského zákoníku se zástavní práva nepromlčují dříve než zajištěná pohledávka - jeho rozsudek postrádá zjištění o tom, zda a kdy došlo k promlčení zajištěné pohledávky.

Obvodní soud pro Prahu 9 rozsudkem ze dne 5. 2. 2010 č. j. 27 C 363/2007-169 rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobcům společně a nerozdílně 1.961.110,55 Kč s úroky z prodlení ve výši 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč od 2. 7. 1996 do zaplacení a s úroky z prodlení ve výši 16 % ročně z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení, přičemž žalobci jsou oprávněni se uspokojit z výtěžku prodeje zástavy, a to budovy na pozemku, pozemku a pozemku, vše v katastrálním území Č., obci P., zapsaných na listu vlastnictví č. 742 pro katastrální území Č. u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, zamítl žalobu „co do požadavku na zaplacení 977.048,26 Kč s oprávněním uspokojit se v této výši z výtěžku prodeje označené zástavy“ a uložil žalované povinnost zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení 22.994,40 Kč k rukám advokátky JUDr. E.K.. Dospěl k závěru, že právo žalobců na zaplacení části pohledávky ve výši 977.048,26 Kč (části jistiny úvěru), která nebyla přiznána soudem, se promlčelo uplynutím čtyřleté promlčecí doby podle ustanovení § 397 obchodního zákoníku, která „běžela od splatnosti úvěru 30. 6. 1998 a skončila 30. 6. 2002“, a že proto došlo i k promlčení jejich práva domáhat se uspokojení této části pohledávky ze zástavy. Ve vztahu k částce 1.961.110,55 Kč dovodil, že zástavní právo žalobců se nepromlčelo, neboť „tyto pohledávky byly přiznány rozhodnutími soudu, takže pro ně platí desetiletá promlčecí doba“, a „pokud nejsou tyto zajištěné pohledávky promlčeny, potom se podle § 100 odst. 2 věta třetí občanského zákoníku nepromlčelo ani zástavní právo“.

K odvolání žalobců a žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 10. 2010 č. j. 16 Co 269/2010-216 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v části, v níž byla žaloba zamítnuta, a ve zbývajících částech je zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Shledal správným závěr soudu prvního stupně o promlčení zástavního práva v rozsahu, v němž zajišťovalo pohledávku žalobců ve výši 977.048,26 Kč, a nepřisvědčil námitce žalobců, že na běh promlčecí doby mělo vliv podání žaloby o určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo. Ve vztahu k části rozsudku, v níž bylo žalobě vyhověno, vytknul soudu prvního stupně, že nečinil náležitá skutková zjištění o splatnosti jednotlivých splátek úvěru, které byly žalobcům nebo jejich právnímu předchůdci přiznány pravomocnými rozhodnutími soudu, neboť desetiletá promlčecí doba podle ustanovení § 408 obchodního zákoníku nezačala běžet od data vydání či právní moci těchto rozhodnutí, nýbrž od splatnosti jednotlivých splátek, a že se nezabýval otázkou, zda se zástavní právo vztahuje na „všechny žalované částky“, a nečinil zjištění o tom, jaké nároky zástavní smlouva zajišťuje.

Obvodní soud pro Prahu 8 rozsudkem ze dne 2. 2. 2012 č. j. 27 C 363/2007-277 rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobcům společně a nerozdílně 257.612,- Kč s úroky z prodlení ve výši 16% ročně z částky 140.000,- Kč za dobu od 1. 7. 2008 do zaplacení, přičemž žalobci jsou oprávněni se uspokojit z výtěžku prodeje zástavy, a to budovy na pozemku, pozemku a pozemku, vše v katastrálním území Č., obci P., zapsaných na listu vlastnictví č. 742 pro katastrální území Č. u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, zamítl žalobu „co do požadavku na zaplacení 1.703.498,55 Kč s úroky z prodlení ve výši 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč za dobu od 2. 7. 1996 do zaplacení s oprávněním uspokojit se v této výši z výtěžku prodeje označené zástavy“ a uložil žalobcům povinnost zaplatit společně a nerozdílně žalované na náhradě nákladů řízení 87.655,- Kč k rukám advokáta JUDr. K.K.. Dospěl k závěru, že zástavním právem nebyla zajištěna částka 100.000,- Kč přiznaná původnímu věřiteli platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21 jako část jistiny pohledávky (tato částka nebyla podle názoru

soudu prvního stupně součástí jistiny, jejíž výše činila v době podání návrhu na vydání platebního rozkazu 1.000.546,80 Kč), částka 30,- Kč přiznaná uvedeným platebním rozkazem jako poplatek za zpracování úvěru (nejde o jistinu ani příslušenství pohledávky) a ani částka 143.820,30 Kč přiznaná původnímu věřiteli rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35 jako smluvní pokuta (nejde o příslušenství pohledávky), a že se proto žalobci ohledně těchto částek ani ohledně úroků z prodlení z nich „nemohou s úspěchem domáhat realizace zástavního práva“. Dovodil, že zástavní právo žalobců se promlčelo ve vztahu k částce 1.000.546,81 Kč, přiznané původnímu věřiteli uvedeným platebním rozkazem a sestávající z nezaplacených splátek úvěru splatných ve dnech 30. 6. 1995, 30. 9. 1995, 31. 12. 1995, 31. 3. 1996 a 30. 6. 1996, protože uplynula tříletá promlčecí doba podle ustanovení § 101 občanského zákoníku běžící od splatnosti dluhu a protože došlo k promlčení této pohledávky uplynutím desetileté promlčecí doby podle ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku, která začala běžet od splatnosti jednotlivých splátek úvěru, jakož i ve vztahu k úrokům ve výši 443.609,66 Kč a k úrokům z prodlení ve výši 15.491,78 Kč dospělým do 1. 7. 1996 a k úrokům z prodlení ve výši 25% ročně z částky 1.559.678,25 Kč od 2. 7. 1996 do zaplacení, rovněž přiznaným uvedeným platebním rozkazem. Promlčení zástavního práva naproti tomu neshledal ve vztahu k poslední splátce úvěru ve výši 140.000,- Kč, která byla původnímu věřiteli přiznaná rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35 a která byla splatná dne 30. 6. 1998, k úrokům z prodlení ve výši 16% z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení, k náhradě nákladů řízení ve výši 54.580,- Kč přiznané tímto rozsudkem, který se stal vykonatelným dne 12. 11. 2002, a ani k náhradě nákladů řízení ve výši 63.032,- Kč přiznané platebním rozkazem Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, který se stal vykonatelným dne 20. 2. 1998 (promlčecí doba ve vztahu k náhradě nákladů řízení začala běžet ode dne, kdy mělo být podle uvedených rozhodnutí plněno). Soud prvního stupně nepřisvědčil názoru žalobců, že vznesení námitky promlčení žalovanou je v rozporu s dobrými mravy, neboť žalobcům nebránilo nic v tom, aby žalobu „na realizaci zástavního práva“ podali ještě před uplynutím promlčecí doby.

K odvolání žalobců a žalované Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 10. 2012 č. j. 16 Co 210/2012-318 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku, jímž bylo žalobě vyhověno, a v části výroku o zamítnutí žaloby co do částky 143.820,30 Kč a ve zbývající části výroku o zamítnutí žaloby změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobcům společně a nerozdílně 1.559.678,25 Kč s úroky z prodlení ve výši 25 % ročně z částky 1.559.678,25 Kč za dobu od 2. 7. 1996 do zaplacení, přičemž žalobci jsou oprávněni se uspokojit z výtěžku prodeje zástavy, a to budovy na pozemku, pozemku a pozemku, vše v katastrálním území Č., obci P., zapsané na listu vlastnictví č. 742 pro katastrální území Č. u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha; současně rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobcům společně a nerozdílně na náhradě nákladů řízení 167.385,- Kč k rukám advokátky JUDr. E.K.. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že v otázce platnosti zástavní smlouvy ze dne 12. 9. 1994 byl soud prvního stupně ve smyslu ustanovení § 159a odst. 4 o. s. ř. vázán rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 31. 5. 2005 č. j. 8 C 320/99-180 (potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2006 č. j. 30 Co 506/2005-200), kterým byla zamítnuta žaloba žalované o určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo, a ztotožnil se též s názorem soudu prvního stupně, že projednání věci nebrání překážka věci rozsouzené, neboť ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. Nc 804/2002 byl předmětem řízení jiný nárok (soudní prodej zástavy). Správným shledal též závěr soudu prvního stupně, že pohledávka žalobců na zaplacení smluvní pokuty ve výši 143.820,30 Kč nebyla zajištěna zástavním právem, neboť zástavní smlouva „zajišťovala pouze jistinu a příslušenství pohledávky“, jimiž smluvní pokuta není. Odvolací soud nesouhlasil s názorem soudu prvního stupně, že částka 100.000,- Kč přiznaná původnímu věřiteli vůči H. K. platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21 jako část jistiny a částka 30,- Kč přiznaná uvedeným platebním rozkazem jako poplatek za zpracování úvěru nebyly součástí jistiny, neboť tyto částky byly uplatněny jako součást jistiny a jako o součásti jistiny o nich

rozhodl soud pravomocným platebním rozkazem, jehož výrokem, jakož i závěrem, že jde o jistinu, je soud v řízení o uplatnění zástavního práva vázán. Správným neshledal ani závěr soudu prvního stupně o promlčení zástavního práva žalobců ve vztahu k částce 1.559.678,25 Kč přiznané původnímu věřiteli platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, neboť tím, že žalobci podali návrh na nařízení exekuce podle tohoto exekučního titulu, jemuž bylo vyhověno usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 8. 2003 č. j. 13 Nc 15569/2003-15 (exekuční řízení „nadále běží“), „došlo ve smyslu § 408 odst. 1 věta druhá obchodního zákoníku ke stavění promlčecí doby“ u této pohledávky; protože promlčecí doba pohledávky ještě neuplynula, nemohlo vzhledem k ustanovení § 100 odst. 2 věty třetí občanského zákoníku dojít k uplynutí promlčecí doby ani u zástavního práva.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná dovolání. Namítá, že odvolací soud nesprávně posoudil otázku promlčení a otázku překážky věci rozhodnuté, že soudy obou stupňů zatížily řízení vadami a nesprávně zjistily skutkový stav, když nepřihlédly k tvrzením žalované o neplatnosti zástavní smlouvy ze dne 12. 9. 1994 a neprovedly k tomu žalovanou navrhané důkazy, a nesouhlasí se závěrem odvolacího soudu, že otázka platnosti zástavní smlouvy již byla soudy vyřešena v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 8 pod sp. zn. 8 C 320/99. Dále namítá nesprávnost závěru soudů o tom, že jí bylo doručeno oznámení o postoupení pohledávky, nesouhlasí s jejich hodnocením důkazů, zejména s tím, že vycházely též z neověřených kopií listin, a zpochybňuje jejich zjištění, že účelem zástavní smlouvy bylo zajištění úvěru poskytnutého H. K. Dovolatelka uvádí, že výkon zástavního práva žalobců je v rozporu s dobrými mravy, neboť žalovaná, která „nejen že vadný úvěr nezapříčinila, ale také sama žádný nedostala“, je „pokročilým stářím postižená a značně nemocná bývalá lékařka, která celý svůj produktivní život věnovala pomoci tisícům potřebných a nemocemi postižených členů této společnosti“ a která by „z důvodu výkonu práva dvou na zisk spekulujících osob“ přišla o možnost bydlení ve své nemovitosti. Žalovaná navrhla, aby dovolací soud zrušil rozsudky soudů obou stupňů a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobci navrhli, aby dovolací soud dovolání žalované odmítl, případně zamítl, neboť napadené rozhodnutí ani řízení „žádnými vadami stíženy nebyly“ a věc byla odvolacím soudem posouzena správně.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „o. s. ř.“), neboť dovoláním je napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán před 1. 1. 2013 (srov. Čl. II bod 7. zákona č. [404/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř. oprávněnou osobou (účastníkem řízení), se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o. s. ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř.] nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř.], anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a dovolací soud dospěje k

závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.].

Žalovaná dovoláním podle jeho obsahu (srov. § 41 odst. 2 o. s. ř.) napadá rozsudek odvolacího soudu též ve výroku, kterým byl potvrzen výrok rozsudku soudu prvního stupně, jímž bylo žalobě částečně vyhověno. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. dovolání v této části není přípustné, neboť soud prvního stupně rozhodl o této části předmětu řízení v obou dřívějších rozsudcích stejně (žalobě co do částky 257.612,- Kč s úroky z prodlení ve výši 16% ročně z částky 140.000,- Kč za dobu od 1. 7. 2008 do zaplacení vyhověl). Dovolání žalované proti rozsudku odvolacího soudu v této části tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; k okolnostem uplatněným dovolacími důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. se nepřihlíží.

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. ve věci samé po právní stránce zásadní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Protože dovolání může být podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. přípustné jen tehdy, jde-li o řešení právních otázek, je dovolatel oprávněn napadnout rozhodnutí odvolacího soudu především z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]; z důvodu, že řízení je postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci [§ 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.], a z důvodu, že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování (§ 241a odst. 3 o. s. ř.), lze - jak vyplývá ze znění ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. - rozhodnutí odvolacího soudu napadnout, jen je-li dovolání přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. Dovolací důvody uvedené v ustanoveních § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. totiž neslouží k řešení právních otázek, ale k nápravě nesprávného postupu soudu z hlediska zachování (dodržení) procesněprávních předpisů a k nápravě případného pochybení spočívajícího v tom, že odvolací soud dospěl ke skutkovému zjištění (a na něm založil své rozhodnutí), které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Protože pouze posouzení právních otázek, které byly v rozhodnutí odvolacího soudu řešeny, může vést k závěru o zásadním významu napadeného rozhodnutí odvolacího soudu po právní stránce, nejsou dovolací důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. způsobilým podkladem pro úvahu dovolacího soudu, zda napadené rozhodnutí má ve věci samé ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. po právní stránce zásadní význam.

Žalovaná ve svém dovolání mimo jiné zpochybňuje správnost skutkových zjištění odvolacího soudu o tom, že jí bylo doručeno oznámení původního věřitele o postoupení pohledávky žalobcům, a o účelu uzavření zástavní smlouvy a namítá vady řízení při zjišťování skutkového stavu věci spočívající v tom, že soudy neprovedly důkazy, které navrhla; tím uplatnila dovolací důvody podle ustanovení § 241a

odst. 3 a § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř. I kdyby (snad) byly její výhrady v tomto směru opodstatněné, nelze na základě okolností uplatněných dovolacími důvody podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a § 241a odst. 3 o. s. ř. činit - jak vyplývá z výše uvedeného - závěr o zásadním významu napadené potvrzující části rozsudku odvolacího soudu po právní stránce.

Otázky zadního právního významu nenastoluje ani závěr odvolacího soudu, že v otázce platnosti zástavní smlouvy ze dne 12. 9. 1994 byly soudy ve smyslu ustanovení § 159a odst. 4 o. s. ř. vázány rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 31. 5. 2005 č. j. 8 C 320/99-180 (potvrzeným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2006 č. j. 30 Co 506/2005-200), kterým byla zamítnuta žaloba žalované podaná proti žalobcům o určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo, neboť tento závěr je v souladu s ustálenou judikaturou soudů (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 1999 sp. zn. 33 Cdo 1074/98, který byl uveřejněn pod č. 69 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2000, nebo odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2003 sp. zn. 21 Cdo 1724/2003, který byl uveřejněn pod č. 168 v časopise Soudní judikatura, roč. 2003), stejně jako závěr odvolacího soudu, že projednání věci není na překážku okolnost, že usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 3. 6. 2006 č. j. Nc 804/2002-47 byla zamítnuta žaloba, kterou se žalobci domáhali nařízení soudního prodeje zástavy, neboť předmětem řízení nebyl tentýž nárok (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 4. 2001 sp. zn. 21 Cdo 906/2000, který byl uveřejněn pod č. 113 v časopise Soudní judikatura, roč. 2001, nebo odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2010 sp. zn. 22 Cdo 4902/2008).

Ustálené rozhodovací praxi soudů odpovídá i závěr odvolacího soudu, že nedošlo k promlčení zástavního práva zřízeného k předmětným nemovitostem ve vztahu k poslední splátce úvěru ve výši 140.000,- Kč, která byla původnímu věřiteli přiznána rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35 a která byla splatná dne 30. 6. 1998, k úrokům z prodlení ve výši 16% z částky 140.000,- Kč od 1. 7. 1998 do zaplacení, k náhradě nákladů řízení ve výši 54.580,- Kč přiznané tímto rozsudkem, který se stal vykonatelným dne 12. 11. 2002, a ani k náhradě nákladů řízení ve výši 63.032,- Kč přiznané platebním rozkazem Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, který se stal vykonatelným dne 20. 2. 1998, neboť před podáním žaloby v projednávané věci (dne 23. 11. 2006) neuplynula desetiletá promlčecí doba podle ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku, která začala běžet od splatnosti uvedené pohledávky a přiznaných náhrad nákladů řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007 sp. zn. 21 Cdo 1918/2005, uveřejněný pod č. 95 v časopise Soudní judikatura, roč. 2007, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2012 sp. zn. 32 Cdo 1773/2010). Od ustálené judikatury soudů se odvolací soud neodchýlil ani v tom, že výkon zástavního práva žalobců neshledal v rozporu s dobrými mravy (srov. například právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2000 sp. zn. 21 Cdo 992/99, který byl uveřejněn pod č. 126 v časopise Soudní judikatura, roč. 2000).

Protože rozsudek odvolacího soudu nemá - jak vyplývá z výše uvedeného - v dovoláním napadené části potvrzujícího výroku po právní stránce zásadní význam, není proti němu dovolání v této části přípustné ani podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. Nejvyšší soud České republiky proto dovolání žalované v části směřující proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 5 věty první a § 218 písm. c) o. s. ř. odmítl.

Dovolání proti výroku rozsudku odvolacího soudu, jímž byl změněn rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé, je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o. s. ř. přípustné. Nejvyšší soud České republiky přezkoumal rozsudek odvolacího soudu v této části bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.) a dospěl k závěru, že dovolání žalované je opodstatněné.

Z hlediska skutkového stavu věci bylo v projednávané věci zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů v tomto směru dovolatelka nezpochybňuje), že dne 12. 9. 1994 Komerční banka, a. s. a H. K. uzavřely smlouvu o úvěru, na jejím základě byl H. K. poskytnut úvěr ve výši 3.500.000,- Kč.

Poskytnutý úvěr byl splatný ve čtvrtletních splátkách, z nichž splatnost poslední byla sjednána ke dni 30. 6. 1998. K zajištění pohledávky Komerční banky, a. s. z úvěru bylo zástavní smlouvou ze dne 12. 9. 1994 uzavřenou mezi Komerční bankou, a. s. a žalovanou zřízeno zástavní právo k předmětným nemovitostem ve vlastnictví žalované. H. K. neplatila řádně a včas sjednané splátky úvěru. Platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, který nabyl právní moci dne 20. 2. 1998, bylo H. K. uloženo, aby Komerční bance, a. s. zaplatila 1.559.678,25 Kč (podle obsahu návrhu na vydání platebního rozkazu tato částka sestávala z jistiny ve výši 1.100.546,81 Kč, úroků ve výši 443.609,66 Kč a úroků z prodlení ve výši 15.491,78 Kč dospělých do 1. 7. 1996 a poplatku za vedení účtu ve výši 30,- Kč) s úroky z částky 1.559.678,25 Kč ve výši 25% ročně od 2. 7. 1996 do zaplacení a na náhradě nákladů řízení 63.032,- Kč. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35, který nabyl právní moci dne 6. 11. 2002, bylo H. K. uloženo, aby žalobcům zaplatila 283.820,30 Kč (poslední splátku úvěru ve výši 140.000,- Kč a smluvní pokutu ve výši 143.820,30 Kč) s úroky z prodlení z částky 140.000,- Kč ve výši 16% ročně od 1. 7. 1998 do zaplacení a na náhradě nákladů řízení 54.580,- Kč. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 7. 7. 2003 č. j. 13 Nc 15568/2003-6 byla nařízena exekuce k uspokojení pohledávky podle rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 9. 2002 č. j. 51 C 53/2001-35 a usnesením Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 4. 8. 2003 č. j. 13 Nc 15569/2003-15 byla nařízena exekuce k uspokojení pohledávky podle platebního rozkazu býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21. Smlouvou o postoupení pohledávky ze dne 25. 6. 1999 Komerční banka, a. s. postoupila pohledávku za H. K. ze smlouvy o úvěru ze dne 12. 9. 1994 žalobcům. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 31. 5. 2005 č. j. 8 C 320/1999-180 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 21. 2. 2006 č. j. 30 Co 506/2005-200 byla zamítnuta žaloba, kterou se žalovaná proti žalobcům domáhala určení, že k předmětným nemovitostem není zřízeno zástavní právo k zajištění pohledávky z úvěrové smlouvy uzavřené dne 12. 9. 1994 mezi Komerční bankou, a. s. a H. K.

Pohledávka ze smlouvy o úvěru ze dne 12. 9. 1994, která byla podle zjištění soudů zajištěna zástavním právem na předmětných nemovitostech, se stala zcela splatnou - jak bylo soudy zjištěno - dnem 30. 6. 1998, kdy byla splatná poslední splátka. Protože právo na uspokojení této pohledávky ze zástavy vzniklo v době do 31. 8. 1998, soudy v souladu se zákonem dovodily, že se řídí i v současné době ustanovením § 151f občanského zákoníku a dalšími právními předpisy ve znění účinném do 31. 8. 1998 (srov. též právní názory vyjádřené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 1999 sp. zn. 31 Cdo 1181/99, který byl uveřejněn pod č. 70 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2000, v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2000 sp. zn. 21 Cdo 2525/99, které bylo uveřejněno pod č. 34 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2001, a v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 5. 2002 sp. zn. 21 Cdo 1162/2001, které bylo uveřejněno pod č. 24 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2003, a ustanovení čl. IV bodu 1 zákona č. [317/2001](#) Sb., kterým se mění zákon č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a o změně dalších zákonů).

Podle ustanovení § 100 odst. 2 věty první občanského zákoníku se promlčují všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického.

Podle ustanovení § 100 odst. 2 věty třetí občanského zákoníku se zástavní práva nepromlčují dříve, než zajištěná pohledávka.

Podle ustanovení § 151f odst. 1 občanského zákoníku (ve znění účinném od 1. 1. 1992 do 31. 8. 1998) není-li zajištěná pohledávka řádně a včas splněna, může se zástavní věřitel domáhat uspokojení ze zástavy, a to i tehdy, když zajištěná pohledávka je promlčena.

Z citovaných ustanovení v první řadě vyplývá, že zástavní právo podléhá promlčení, neboť nejde o majetkové právo, které by bylo - na rozdíl od vlastnického práva - z možnosti promlčení se vyloučeno, i když má také věcněprávní povahu. Závěr o nepromlčitelnosti zástavního práva nelze úspěšně

dovozovat ani z ustanovení § 151f odst. 1 občanského zákoníku (ve znění účinném od 1. 1. 1992 do 31. 8. 1998); uvedené ustanovení má z hlediska promlčení význam jen v tom, že umožňuje uspokojení zajištěné pohledávky ze zástavy i pro případ, kdyby zajištěná pohledávka byla promlčena a kdyby proto nebylo možné dosáhnout její uspokojení z důvodu závazkového právního vztahu, a promlčení nároku na uspokojení zajištěné pohledávky ze zástavy se netýká (srov. též již zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007 sp. zn. 21 Cdo 1918/2005).

Promlčení zástavního práva se podle ustálené judikatury soudů (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2007 sp. zn. 21 Cdo 681, 682/2006, který byl uveřejněn pod č. 104 v časopise Soudní judikatura, roč. 2007) řídí občanským zákoníkem a dalšími předpisy občanského práva, i když jím byla zajištěna pohledávka ze smlouvy o úvěru nebo z jiného obchodního závazkového vztahu. Protože se podle ustanovení § 100 odst. 2 věty třetí občanského zákoníku zástavní práva nepromlčují dříve než zajištěná pohledávka, nepostačuje k promlčení zástavního práva toliko marné uplynutí doby určené občanským právem k uplatnění nároku na uspokojení ze zástavy, neboť je třeba, aby marně uplynula také promlčecí doba zajištěné pohledávky; nedošlo-li k promlčení zajištěné pohledávky, nemůže být promlčeno ani zástavní právo, i kdyby jeho předmětem byl majetek jiné osoby než dlužníka této pohledávky. Obchodním zákoníkem se řídí pouze promlčení zajištěné pohledávky ze smlouvy o úvěru nebo jiného obchodního závazkového vztahu.

Promlčecí doba zástavního práva je tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé [tj. ode dne, kdy vzniklo právo na uspokojení zajištěné pohledávky ze zástavy (§ 101 občanského zákoníku)]. Bylo-li však zástavní právo přiznáno pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu, promlčuje se za deset let ode dne, kdy mělo být podle rozhodnutí plněno (§ 110 odst. 1 věta první občanského zákoníku); v případě, že zástavní právo bylo zástavním dlužníkem písemně uznáno co do důvodu a výše, promlčuje se za deset let ode dne, kdy k uznání došlo, nebo, byla-li v uznání uvedena lhůta k plnění, od uplynutí této lhůty (§ 110 odst. 1 věta druhá občanského zákoníku).

Není-li stanoveno jinak, činí promlčecí doba u pohledávky ze smlouvy o úvěru nebo z jiného obchodního závazkového vztahu čtyři roky (§ 397 obchodního zákoníku) a běží ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno u soudu (§ 391 odst. 1 obchodního zákoníku). Promlčecí doba přestává běžet, když věřitel za účelem uspokojení nebo určení svého práva učiní jakýkoli právní úkon, který se považuje podle předpisu upravujícího soudní řízení za jeho zahájení nebo za uplatnění práva v již zahájeném řízení, nebo jestliže věřitel zahájí na základě platné rozhodčí smlouvy rozhodčí řízení způsobem stanoveným v rozhodčí smlouvě nebo v pravidlech, jimiž se rozhodčí řízení řídí (§ 402 a § 403 odst. 1 obchodního zákoníku).

Podle ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku (ve znění účinném do 31. 8. 2012) bez ohledu na jiná ustanovení tohoto zákona skončí promlčecí doba nejpozději po uplynutí 10 let ode dne, kdy počala poprvé běžet. Námitku promlčení však nelze uplatnit v soudním nebo rozhodčím řízení, jež bylo zahájeno před uplynutím této lhůty.

Citované ustanovení upravuje maximální délku promlčecí doby (deset let ode dne, kdy počala poprvé běžet), aniž by s tím, že před jejím uplynutím byla pohledávka uplatněna v soudním nebo rozhodčím řízení, spojovalo jakékoliv následky pro její běh. Pro případ, že řízení ohledně takové pohledávky bylo zahájeno před uplynutím této doby, „zakazuje“ v tomto řízení uplatnit námitku promlčení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 10. 2013 sp. zn. 31 Cdo 4091/2010).

Ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku se vztahuje i na pohledávky, které byly pravomocně přiznány v soudním nebo rozhodčím řízení (srov. též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 2003 sp. zn. 20 Cdo 1595/2002, které bylo uveřejněno pod č. 13 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2006). Znamená to, že se tyto pohledávky promlčují za 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, aniž by pro běh této doby bylo významné, zda před jejím uplynutím byl

pro pravomocně přiznanou pohledávku u soudu nebo u jiného příslušného orgánu podán návrh na výkon rozhodnutí (exekuci). Zákaz uplatnění námitky promlčení v soudním (rozhodčím) řízení zahájeném před uplynutím uvedené doby stanovený v ustanovení § 408 odst. 1 větě druhé obchodního zákoníku nemá za následek stavení promlčecí doby po dobu řízení o výkon rozhodnutí (exekučního řízení) [takový následek stanoví v případě navržení výkonu rozhodnutí pro pravomocně přiznané právo ustanovení § 112 občanského zákoníku, které však vzhledem ke komplexní úpravě promlčení v obchodním zákoníku nelze ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 obchodního zákoníku použít pro obchodní závazkové vztahy], nýbrž to, že k námitce promlčení uplatněné v řízení o výkon rozhodnutí (exekučním řízení) se nepřihlíží, jestliže lhůta 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, uplynula až v průběhu tohoto řízení. Jestliže bylo právo pravomocně přiznáno v soudním nebo rozhodčím řízení později než tři měsíce před uplynutím lhůty 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet, nebo po jejím uplynutí a jestliže řízení o jeho výkonu (exekuci) bylo zahájeno do tří měsíců ode dne, kdy mohlo být zahájeno, nepřihlíží se – jak vyplývá z ustanovení § 408 odst. 2 obchodního zákoníku - k námitce promlčení uplatněné v řízení o výkon rozhodnutí (exekučním řízení) ani v případě, že uvedená desetiletá lhůta uplynula ještě před zahájením tohoto řízení.

V posuzovaném případě byla část pohledávky žalobců ze smlouvy o úvěru ze dne 12. 9. 1994 ve výši 1.000.546,81 Kč, sestávající z nezaplacených splátek úvěru splatných ve dnech 30. 6. 1995, 30. 9. 1995, 31. 12. 1995, 31. 3. 1996 a 30. 6. 1996 a přiznaná jejich právní předchůdkyni Komerční bance, a. s. (ve výši 1.100.546,81 Kč) pravomocným platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, v celém rozsahu splatná dne 30. 6. 1996, kdy se stala splatnou poslední z uvedených splátek. Dnem 1. 7. 1996 začala u poslední splátky běžet čtyřletá promlčecí doba, jejíž běh byl přerušen podáním návrhu na vydání platebního rozkazu u býv. Krajského obchodního soudu v Praze a která skončila dne 1. 7. 2006, kdy uplynula doba 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet; uplynutím této doby se promlčela nejen celá pohledávka přiznaná právní předchůdkyni žalobců uvedeným platebním rozkazem, ale i právo žalobců na úroky a úroky z prodlení z této pohledávky (srov. též již zmíněný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 2. 2007 sp. zn. 21 Cdo 681, 682/2006). Okolnost, že žalobci podali před uplynutím této doby u Obvodního soudu pro Prahu 4 návrh na nařízení exekuce k uspokojení pohledávky podle uvedeného platebního rozkazu, neměla – jak vyplývá z výše uvedeného – na její běh žádný vliv.

Protože tříletá promlčecí doba zástavního práva (desetiletá promlčecí doba se neuplatní, neboť zástavní právo nebylo přiznáno pravomocným rozhodnutím soudu nebo jiného orgánu a v řízení ani nebylo prokázáno, že by zástavní právo bylo žalovanou písemně uznáno co do důvodu a výše) zřízeného zástavní smlouvou ze dne 12. 9. 1994, která ve vztahu k pohledávce s úroky a úroky z prodlení přiznané platebním rozkazem býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21 začala běžet (nejpozději) ode dne 1. 7. 1996 (tj. ode dne, kdy po splatnosti poslední splátky této zajištěné pohledávky dne 30. 6. 1996 vzniklo žalobcům právo na její uspokojení ze zástavy), uplynula (nejpozději) dne 1. 7. 1999 a protože dne 1. 7. 2006 marně uplynula i promlčecí doba této zajištěné pohledávky (žaloba, kterou žalobci v projednávané věci uplatnili zástavní právo k předmětným nemovitostem, byla podána u soudu prvního stupně až dne 23. 11. 2006), došlo ve vztahu k této pohledávce s úroky a úroky z prodlení k promlčení zástavního práva; závěr odvolacího soudu, že k promlčení zástavního práva nemohlo dojít, neboť ještě neuplynula promlčecí doba pohledávky, proto není správný.

Dovolací soud nesouhlasí ani s názorem odvolacího soudu, že soudy byly v projednávané věci vázány výrokem pravomocného platebního rozkazu býv. Krajského obchodního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998 č. j. 68 Ro 666/96-21, kterým byly právní předchůdkyni žalobců Komerční bance, a. s. přiznány vůči obligační dlužnici H. K. též částky 100.000,- Kč a 30,- Kč uplatněné jako část jistiny a poplatek za zpracování úvěru. Výrok pravomocného platebního rozkazu (platebního rozkazu, proti němuž

nebyl podán odpor) je - jak vyplývá z ustanovení § 159a odst. 4 a § 174 odst. 1 občanského soudního řádu - závazný pro všechny orgány v rozsahu, v jakém je tento výrok závazný pro účastníky řízení, v němž byl platební rozkaz vydán, a popřípadě jiné osoby, na něž byla zákonem subjektivní závaznost rozhodnutí rozšířena (srov. též odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 7. 2010 sp. zn. 20 Cdo 2095/2010). Protože žalovaná nebyla účastnicí řízení, v němž byl vydán uvedený platební rozkaz, a protože na ni zákonem nebyla rozšířena subjektivní závaznost tohoto rozhodnutí, není pro žalovanou výrok platebního rozkazu závazný, a nebyl proto závazný ani pro soudy v projednávané věci.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není ve výroku o změně rozsudku soudu prvního stupně správný; Nejvyšší soud České republiky jej proto v tomto výroku (včetně akcesorického výroku o náhradě nákladů řízení) zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o. s. ř.) a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu (Městskému soudu v Praze) k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta první o. s. ř.).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)